

Annex 3: Recreation

For more information: <https://www.kolonie57.be/en/visit/activities>

Network of hiking points in de Colonies

Wandeling 'Vagebondjespad' 6,5 km

Wandeling 'Vagebondjespad' 6,5 km

Wandelnetwerk 'Kempense Kolonies':
50 - 53 - 72 - 68 - 70 - 69 - 61 - 62 - 63 - 64 - 66 - 55 - 54 - 52 - 51 - 50
of in omgekeerde volgorde.

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Het Vagebondjespad is een wandeling van 6,5 km langs het historisch erfgoed van de Landloperskolonie van Merksplas. Volg de nummers op het wandelnetwerk 'Kempense Kolonies', een ontdekking in de 'Pure Kempen'. De site met beschermde gebouwen en landschappen is in volle restauratie.

Startplaatsen:

Merksplas, Kapelstraat, aan de Kapel O-V-Hemelvaart, knooppunt 50.

Bezienswaardigheden:

Kapel O-L-V Hemelvaart, met gevangenis museum
Slaapzalen van de landlopers nu Centrum voor Illegalen.
Strafgerichting of gevangenis van Merksplas.
Cipierswoningen
Ringvaart en ringwal, oude zwemkom
Begraafplaats gedetineerden en landlopers 'mythe van de zwevende kruisjes'
Oorlogsmonument ter ere van John W. Harper en de Polar Bears
Grote Hoeve, bezoekerscentrum in planning zomer 2016.

Picknickplaatsen:

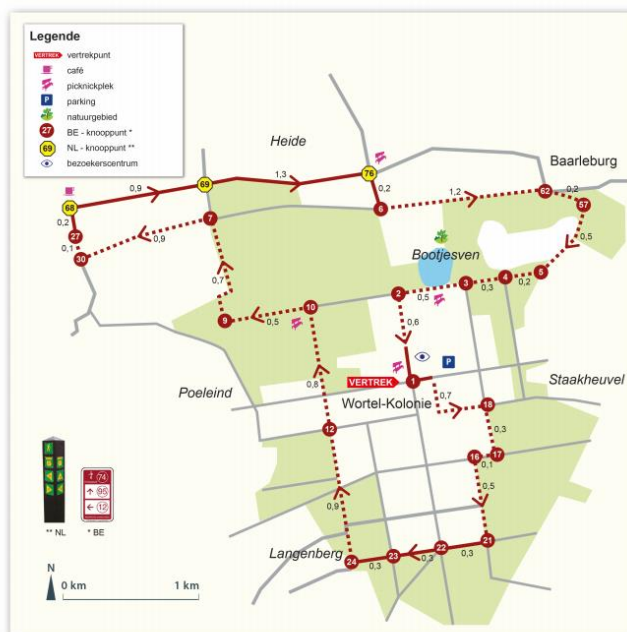
Aan de Visvijver (rustbanken) tussen knooppunten 62 - 63
Aan het Monument van John Harper, bij knooppunt 54
Achterzijde kapel O-L-V Hemelvaart, bij knooppunt 50

Horeca

De opening van het bezoekerscentrum aan de Grote Hoeve is voorzien in de zomer van 2016, hierbij hoort ook een cafe - taverne.

Gevangen tussen grens en groen

Gemeente:

Hoogstraten

Afstand:

12,5 km

Vertrekplaats:

Bezoekerscentrum De Klapekster,
Kolonie 41,
2323 Wortel-Hoogstraten

Wandelnetwerk waarvan traject deel uit maakt:

Kempense Kolonies

Knooppunten:

1 - 18 - 17 - 16 - 21 - 22 - 23 - 24 - 12 - 10 - 9 - 7 - 30
- 27 - 68 - 69 - 76 - 6 - 62 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1

Bewegwijzering:

rechthoekige, rood-witte borden met
knooppuntnummers

Landschappelijke kenmerken:

beschermd natuurgebied met afwisselende fauna en
flora; bos en heide in de vallei van Het Merkske

Ondergrond:

onverhard; trek bij nat weer laarzen aan.

Horeca op traject:

- Bezoekerscentrum De Klapekster en picknick-
plekken bij het Bootjesven.

- Café In Holland (kp 68 NL)

- Café Den Bayerd in het voormalige casino van
Wortel-Kolonie

Zomer: (15/6 - 15/9): wo-vr 14.30 tot 17.30 uur
en zo 10.30 tot 17.30 uur

Winter (16/9 - 14/6): zo 10.30 tot 17.30 uur

de burcht om tot een indrukwekkend kasteel. Illustere gasten, onder wie Maria van Bourgondië en Keizer Karel, waren er te gast. Na de verwoestingen door Franse troepen eind achtentiende eeuw boden de resterende gebouwen onderdak aan landlopers en daklozen. Vandaag huist in het Gelmelst een penitentiaal schoolcentrum.

Langs de Vrijheid imponeert de Sint-Katharinakerk, een van de hoogste bakstenen gebouwen in Europa. Het fraai opgeknapt beginhof staat op de lijst van UNESCO Werelderfgoed.

3 Wortel-Kolonie

Karakteristiek voor Wortel-Kolonie zijn de witte cipierswoningen. Ze illustreren treffend de hiërarchie binnen de kolonie: dubbelwoningen voor het personeel en vrije herenwoningen met ruime tuinen voor de leidinggevenden.

Niet als in Merksplas ontbreekt de begraafplaats van de landlopers. Je fietst in een gevarieerd landschap met bossen, weilanden en eindeloze dreven. Bootfeesten is een echt plaatje. Het contraststeert mooi met het woeste heidegebied erom. In de vroegere boerderij richting Natuurpunt Markvallei bezoekerscentrum De Klapester in. Op donderdag-, vrijdag-, zaterdag- en zondagmiddag kun je er terecht voor informatie over de geschiedenis van het domein en bijzonderheden over de knappe natuur.

In het Pure Kempen café ben je welkom voor een drankje en een hapje.

FIJNE (PICKNICK)HALTES

1 Kapel Achtel

De Kapelberg in Achtel, een gehucht van Rijkvorsel, veranderde de voorbije eeuwen nauwelijks. De kapel Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën vormt het decor voor allerlei folkloristische activiteiten, waaronder het populaire Sint-Antoniusfeest in januari.

2 Carons Hofke

In de middeleeuwen woonde de heer van Merksplas hier in een omwalde burcht. Vandaag is het aangenaam toeven in dit gemeentepark (5 ha). Informatie vertellen je meer over de rijke geschiedenis. Je vindt er bovendien het eerste openbare composttoilet van België.

3 Brongebied van de Mark

De rivier de Mark ontspringt bij de Geheusdijk in Merksplas. Je vindt er een van de 21 fotogenieke 'poosplaatsen' langs de Mark tussen Merksplas en Breda. Een mooi gedicht van Pien Storm van Leeuwen staat getiteld in een grote witte zwerfkei.

4 Stadsboerderij Turnhout

De Veldekenshoeve uit 1840 is een typisch Kempense langveelboerderij. Turnhout restaureerde en breidde de hoeve uit tot een levendige stadsboerderij. Wandel rond in de zelfgeogd tuin met groenten, kruiden en fruit of loop even tot bij de dieren of de bijenhal.

5 Blakheide

Op de grens van Beerse, Merksplas en Rijkvorsel ontdek je een authentiek Kempens landschap met vennen, heide en bos. De 25 ha grote kleiput in natuurgebied Blakheide trekt heel wat watervogels aan. De kijkhut helpt je om zeldzame soorten te spotten.

PRAKTISCHE INFO

Startplaatsen met parking:

- Landloperskapel, Kapelstraat, 2330 Merksplas (N 51 21.334; E 4 49.589)
- Parking Van Cuyck (achter Sint-Katharinakerk), Jan Van Cuyckstraat, 2320 Hoogstraten (N 51 23.882; E 4 45.724)
- Stadsboerderij, Veldekensweg 10, 2300 Turnhout (N 51 20.032; E 4 56.155)

Hoe fiets je de route?

De route is bewegwijzerd met witte, zeshoekige bordjes met vermelding 'Landlopersroute'.

Lengte:

57 km

verkort van Turnhout naar Merksplas (westelijke lus): 41 km
verkort van Turnhout naar Rijkvorsel (oostelijke lus): 16 km

Traject:

Het reliëf is vlak. Ongeveer 20% van de Landlopersroute is autovrij en 10% semi-verhard.

Meldpunt Routedokter

Ontdek je een probleem tijdens je fietstocht? Is een bordje verdwenen, beschreven of uitgenukt? Vul het meldingsformulier op www.routedokter.be in. Op diezelfde website vind je bovendien up-to-date informatie over werken of omleidingen.

Colofon:

Redactie: Toerisme Provincie Antwerpen vzw

Opmaak: GeKko

Druk: Favorit

Kaart: Elke Feussels

Foto's: Mieke De Backer

Verantwoordelijk uitgever: Toerisme Provincie Antwerpen vzw, Koningin Elisabethlaan 16, 2018 Antwerpen

Copyright tekst, kaart en traject: Toerisme Provincie Antwerpen

De informatie werd met zorg verzameld. Wijzigingen zijn altijd mogelijk, maar vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de uitgever.

D/2015/0408/14

Surf naar www.kempen.be voor toeristische info, fietsnieuws en logeertips.

Provincie
Antwerpen

57 km

KEMPEN

Provincie
Antwerpen

LEGENDE

Kerk

Kapel

Kasteel

Boerderij

Beginhof

Watermolen

Windmolen

Bezoekerscentrum

Museum

Recreatieland

Drinkwaterfontein

Brouwerij

Picknickplaats

Automaat

Ijverkoop

Fietsverhuur

Fietspunt

Infokantoor

Fietsinrijpunt

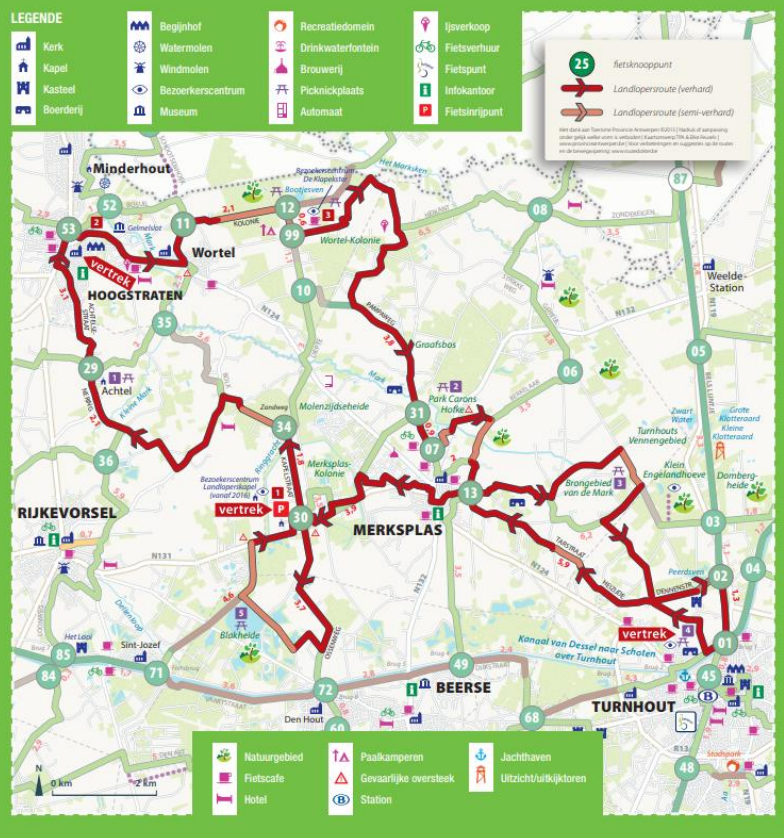
25

fietsknooppunt

Landlopersroute (verhard)

Landlopersroute (semi-verhard)

Met deze app Toerisme Provincie Antwerpen (vzw) kun je de Landlopersroute downloaden en gebruiken op je smartphone of tablet. De app is gratis te downloaden op de App Store en Google Play.

Landlopersroute

De voormalige landloperskolonies in Wortel en Merksplas bieden een fascinerende mix van natuur, erfgoed en verhalen. Samen met de Nederlandse kolonisten stonden ze aan de wieg van het moderne denken over armoedezorg en het geloof in een maakbare samenleving.

In 1823 arriveerden de eerste behoeftige gezinnen in de Vrije Kolonie van Wortel. Twee jaar later gingen 'beroepsbedelaars' verplicht aan de slag in de Onvrlijke Kolonie van Merksplas. Het ging om een vooruitstrevend en grootschalig sociaal experiment: tussen 1818 en 1825 zetten de landlopers woeste grond om in een rijk en afwisselend landschap. De kaarsrechte dreven weerspiegelen de tucht en de orde die er vroeger heersten.

Beide Kolonies - samen ruim 1000 ha groot - zijn intussen als landschap beschermd, de meeste gebouwen als monument. Mogelijk volgt in 2018 een erkenning als UNESCO Werelderfgoed. Onder voorzitterschap van Kempen Landschap werken diverse partners aan de herbestemming en de verdere opstelling.

TIP: download voor je vertrek de Kolonie-app, gratis beschikbaar in Google Play en de App Store.

BLIKVANGERS

In het spoor van de landlopers

1 Merksplas-Kolonie

De beroemde architect en stedenbouwkundige Victor Besime ontwierp het dre-verstroom en de gebouwen in Merksplas-Kolonie. Zo combineert de Landloperskapel een industrieel interieur met een religieus gebouw, een unicum in de Belgische architectuurschiedenis. Het Gevangenis museum in de kapel vertelt het verhaal van het Belgische gevangeniswezen. Het vroegere slaapprocomplex voor de landlopers fungeert nu als strafinrichting en centrum voor illegalen. In 2016 opent bij de Grote Hoeve een bezoekerscentrum met horecazaak.

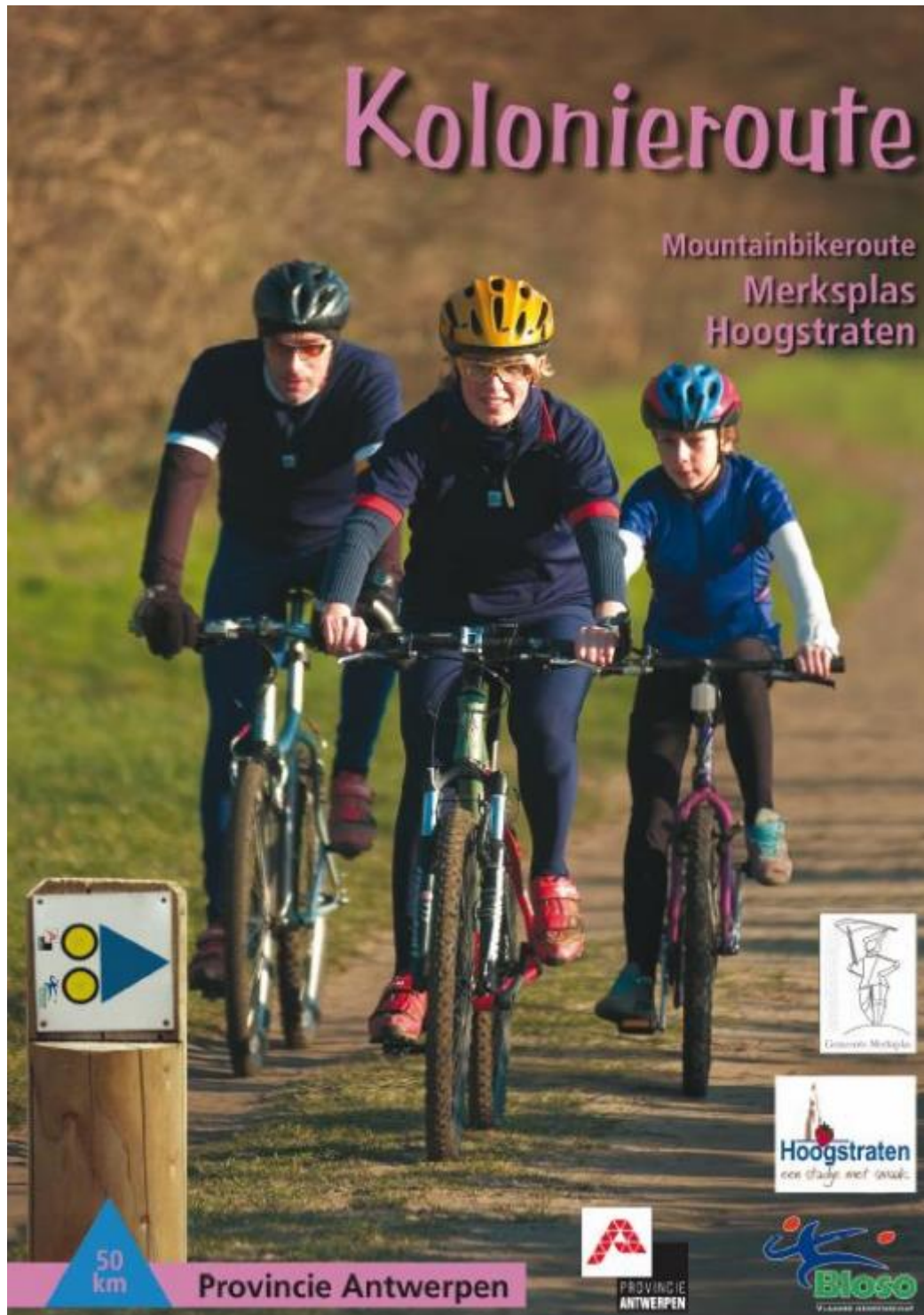
Naast opmerkelijke monumenten telt Merksplas-Kolonie enkele mysterieuze plekken, waaronder de begraafplaats met anonieme witte kruisen. Het landschap in Merksplas-Kolonie zit vol afwisseling: dreven, akkers, weiden, bossen, heide, vennen, kleiputten en visvijvers.

2 Hoogstraten

Tussen het centrum en Wortel ligt het Gelmelst, de vroegere residentie van de heren van Hoogstraten. Rond de oorsprong hangt veel mysterie. In de zestiende eeuw verbouwde een telg uit de gerenommeerde architectenfamilie Keldermans

Kolonieroute

Mountainbikeroute
Merksplas
Hoogstraten

50
km

Provincie Antwerpen

PROVINCIE
ANTWERPEN

Horseriding

HUIFKARTOCHTEN

gemeente Merksplas

Toerisme Merksplas vzw is niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen.

Infokantoor Toerisme
Markt 1 - 2330 Merksplas
014 63 94 77 - toerismemerksplas@skynet.be

Je ziet plots goed wat de provincie allemaal doet

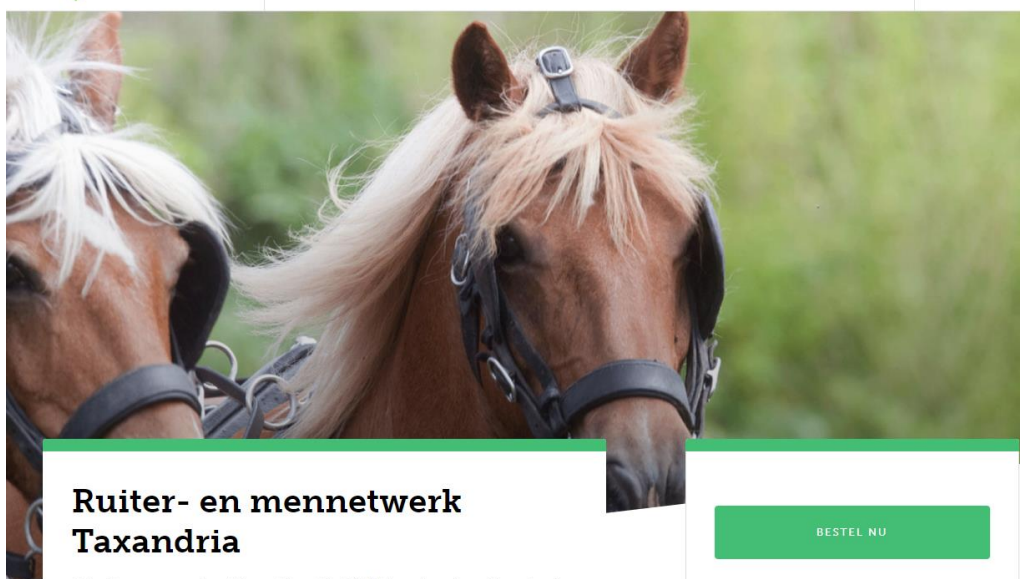

ONTDEKKEN

DOEN

SLAPEN

PRAKTISCHE INFORMATIE

Ruiter- en mennetwerk Taxandria

Het ruiter- en mennetwerk Taxandria verbindt 190 kilometer prima ruiterpaden in Baarle, Beerse, Hoogstraten, Merksplas, Ravels, Rijkvorsel en Turnhout.

BESTEL NU

Deel deze pagina

twitter

facebook

mail

Free apps (only available in Dutch)

Zie www.vossenstrekenapp.com

Vossenstreken
De wandelapp voor kleine én grote avonturiers!

NIEUW! Merksplas- Kolonie

Landlopers werden hier verplicht om in dit gebied op het land te werken om zo hun werkethos te bevorderen. De strikte orde en tucht die er toen heerste, staat nog steeds weerspiegeld in het landschap door de enorme dreven en de statige architectuur.

Website

www.kolonie57.be/en

interactieve map

Visitor centres

De Klapekster, Wortel-Colony

Visitor Centre Colony 5-7, Merksplas-Colony

Camping area in Wortel-Colony for a limited number of tents

